

SWIFT

Euroopa Parlamendi 5. mai 2010. aasta resolutsioon komisjoni soovitusel nõukogule anda komisjonile volitused alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise rahvusvahelise lepingu üle, mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete Ameerika Ühendriikide Rahandusministeeriumile kättesaadavaks tegemist terrorismi ja selle rahastamise tõkestamise ja nende vastu võitlemise eesmärgil

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelist vastastikuse õigusabi osutamise lepingut¹;
- võttes arvesse komisjoni soovitusel nõukogule anda komisjonile volitused alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise rahvusvahelise lepingu üle, mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete Ameerika Ühendriikide Rahandusministeeriumile kättesaadavaks tegemist terrorismi ja selle rahastamise tõkestamise ja nende vastu võitlemise eesmärgil²;
- võttes arvesse 11. veebruari 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise lepingu, mis käsitleb Euroopa Liidust pärinevate finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete töötlemist ja edastamist Ameerika Ühendriikidele terroristide rahastamise jälgimisprogrammi raames, sõlmimise kohta (05305/1/2010 REV 1 – C7-0004/2010 – 2009/0190(NLE))³;
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punktile a koostoimes artikli 82 lõike 1 punktiga d ja artikli 87 lõike 2 punktiga a (C7-0004/2010);
- võttes arvesse oma 17. septembri 2009. aasta resolutsiooni kavandatava rahvusvahelise lepingu kohta, mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete Ameerika Ühendriikide Rahandusministeeriumile kättesaadavaks tegemist terrorismi ja selle rahastamise tõkestamise ja nende vastu võitlemise eesmärgil⁴;
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2009)0703 ja 05305/1/2010 REV 1);
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise lepingu teksti, mis käsitleb Euroopa Liidust pärinevate finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete töötlemist ja edastamist terroristide rahastamise jälgimisprogrammi raames

¹ ELT L 181, 19.7.2003, lk 34.

² SEK(2010)0315 lõplik.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0029.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2009)0016.

(16110/2009);

- võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 12. aprilli 2010. aasta arvamust (piiratud);
- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Parlament tervitas Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelist vastastikuse õigusabi osutamise lepingut ning 28. oktoobri 2009. aastal ELi ja USA justiits- ja siseküsimuste ministrikolmiku kohtumisel vastu võetud „Washingtoni deklaratsiooni” Atlandi-ülese koostöö tõhustamise kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal inimõiguste ja kodanikuvabaduste järgimise kontekstis;
- B. arvestades, et parlament rõhutab jõuliselt Atlandi-ülese koostöö vajadust;
- C. arvestades, et 30. novembril 2009. aastal kirjutas nõukogu alla ELi ja USA vahelisele vahelepingule, mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete töötlemist ja edastamist Ameerika Ühendriikidele terroristide rahastamise jälgimisprogrammi raames (finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete leping – FMDA), mida kohaldatakse ajutiselt alates 1. veebruarist 2010 ja mille kehtivus lõpeb hiljemalt 31. oktoobril 2010;
- D. arvestades, et vastavalt Lissaboni lepingule on selle vahelepingu ametlikuks sõlmimiseks vajalik Euroopa Parlamendi nõusolek;
- E. arvestades, et 11. veebruaril 2010. aastal otsustas parlament mitte anda oma nõusolekut finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete lepingu sõlmimiseks;
- F. arvestades, et parlament palus komisjonil esitada viivitamata nõukogule soovitused pikaajalise lepingu sõlmimiseks Ameerika Ühendriikidega terrorismi rahastamise ärahoidmiseks;
- G. arvestades, et Euroopa Parlament kordas, et iga uus leping selles valdkonnas peab järgima uut õiguslikku raamistikku, mis on kehtestatud Lissaboni lepinguga ja nüüdseks siduva Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga;
- H. arvestades, et Euroopa Parlament kordas uuesti taotlusi, mis esitati 17. septembri 2009. aasta resolutsioonis, eelkõige neid, mis esitati lõigetes 7 kuni 13;
- I. arvestades, et komisjon võttis 24. märtsil 2010. aastal vastu uued soovitused ja läbirääkimisjuhised terroristide rahastamise jälgimise programmi kohta;
- J. arvestades, et nõukogu otsustab eeldavalt 22. aprillil 2010. aastal läbirääkimisjuhiste vastuvõtmise;
- K. arvestades, et läbirääkimisjuhised kajastavad olulisi detaile, mis sisalduvad asjakohastes Euroopa Parlamendi resolutsioonides kõnealuse teema kohta,
- 1. väljendab heameelt uue koostöötahte üle, mida komisjon ja nõukogu on väljendanud, ning nende valmiduse üle parlamendi kaasamiseks, võttes arvesse nende aluslepinguga kaasnevat kohustust hoida parlamenti viivitamata ja täielikult kursis menetluse kõigi etappide jooksul; kordab oma valmisolekut sõlmida leping, mis aitaks nii Euroopal kui ka Ameerika Ühendriikidel oma kodanike julgeoleku huvides tugevdada võitlust

- terrorismi vastu, ilma et kahjustataks õigusriigi põhimõtteid;
2. loodab, et USA valitsuse esindajad on jätkuvalt sama pühendunud, valmis konstruktiivseks koostööks ning õiglased, nagu nad olid seda enne parlamendi hääletust 11. veebruaril 2010 ja pärast seda;
 3. tuletab meelde parlamendi sihikindlust terrorismi vastu võitlemisel ning veendumust, et Atlandi-ülese koostöö raamistikku terrorismivastaseks võitluseks tuleb edasi arendada ja täiendada; on samas veendunud, et isikuandmete õiglase, proportsionaalse ja õiguspärase töötlemisega seotud Euroopa õigusnormid on ülimalt olulised ning neid tuleb alati kaitsta;
 4. kordab, et Euroopa Liidu eeskirjad, mis käsitlevad terrorismi rahastamise jälgimist, põhinevad teadetil finantsettevõtjate kahtlaste või ebakorrapäraste tehingute kohta;
 5. rõhutab, et EL peab paika panema aluspõhimõtted selle kohta, kuidas EL saaks terrorismivastases võitluses USAga koostööd teha ja kuidas finantstehinguid käsitlevate sõnumite edastamise teenuse osutajaid saaks paluda sellele võitlusele kaasa aidata, või üldisemalt – kuidas ärilisel eesmärgil kogutud andmeid õiguskaitstes kasutada;
 6. kordab, kui oluline on piirata lepingu otstarvet, et tagada igasuguse teabevahetuse piirdumine sellega, mis on vajalik võitluseks terrorismi vastu, ning selle toimumine ühise „terroristliku tegevuse” definitsiooni alusel;
 7. rõhutab, et proportsionaalsuse ja vajalikkuse põhimõtted on kavandatava lepingu kõige olulisemad punktid, ning juhib tähelepanu sellele, et probleemi, – mis seisneb selles, et finantstehingute sõnumiandmete edastajad ei saa (tehnilistel ja/või halduslikel põhjustel) teha otsingud sõnumite sisus, mistõttu edastatakse andmed plokkidena, – ei saa tagantjärele järelevalve- ja kontrollimehhanismide abil parandada, sest andmekaitseaduse aluspõhimõtteid on juba rikutud;
 8. kordab oma arvamust, et andmeplokkide edastamine ei mahu ELi õigusaktide ja tavade aluspõhimõtete raamidesse, ning palub komisjonil ja nõukogul sellele küsimusele läbirääkimiste käigus vajalikul määral keskenduda, pidades meeles, et terroristide rahastamise jälgimise programm on loodud sellisel moel, mis ei võimalda andmete sihtvahetust; lahenduste seas peaks olema edastatud andmete ulatuse piiramine ning selliste andmeliikide loetlemine, mida määratud edastajad saavad filtreerida ja eristada, samuti selliste andmeliikide loetlemine, mida võib edastada;
 9. on seisukohal, et vastastikuse õigusabi osutamise leping ei ole piisav alus taotlustele saada andmeid terroristide rahastamise jälgimise programmi jaoks, eelkõige seetõttu, et see ei kehti pangaülekannete osas kolmandate riikide vahel ning selleks oleks igal juhul vaja konkreetse panga eelnevat tuvastamist, kuid terroristide rahastamise jälgimise programmi aluseks on vahendite ülekannete sihtotsingud; järgmistel läbirääkimistel tuleks leida lahendus nende mõlema ühildamiseks;
 10. on seisukohal, et kui volitus on saadud, tuleks ELis nimetada kohtuasutus, millele tehakse ülesandeks USA rahandusministeeriumilt taotluste vastuvõtmine; juhib tähelepanu sellele, et nimetatud asutuse olemus ja kohtuliku kontrolli kord tuleks selgelt määratleda;

11. nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon uuriksid seega võimalust kehtestada läbipaistev ja õiguslikult pädev menetlus vajalike andmete edastamise ja väljavõtete tegemise volitamiseks ning samuti andmevahetuse korraldamiseks ja järelevalveks; rõhutab, et sellised sammud peavad olema vajalikkuse ja proportsionaalsuse ning õigusriigi põhimõtetega täielikult kooskõlas ning austama täielikul määral ELi õiguse põhiõigustest tulenevaid nõudeid, andes selle ülesande Euroopa ametiasutusele, oleks võimalik asjakohast Euroopa õigust täiel määral kohaldada;
12. nõuab, et kui eespool nimetatud kord ei ole lühemas perspektiivis teostatav, siis tuleks valida kaks paralleelset lähenemisviisi: ühelt poolt kavandatavasse ELi-USA lepingusse rangete kaitsemeetmete hõlmamine ja teiselt poolt põhilised pikemaajalised poliitilised otsused, millele EL peab keskenduma; rõhutab veel kord, et kõik ELi ja USA vahelised lepingud peavad sisaldama rangeid rakendamise ja järelevalve kaitsemeetmeid kõigi andmete osas, mida edastatakse USA ametiasutustele käesoleva lepingu alusel, nendest andmetest väljavõtete tegemisel igapäevaselt, nende juurdepääsul ja kasutamisel USA ametiasutuste poolt, ning selle järelevalvet teostab asjakohane ELi määratud ametiasutus;
13. juhib seoses sellega tähelepanu sellele, et valik, millega kaasneksid kõige suuremad tagatised, oleks andmetest väljavõtete tegemise lubamine ELi territooriumil, ELi või ELi ja USA ühistes rajatistes, ning palub komisjonil ja nõukogul paralleelselt uurida:
 - viise, kuidas jõuda välja keskpika lahenduseni, mis annaks ELi õigusasutusele õiguse teostada liikmesriikide nimel järelevalvet andmetest väljavõtete tegemise üle ELis pärast seda, kui on tehtud lepingu kohta parlamendi vahekokkuvõtte;
 - viise, kuidas samal ajal tagada, et ELi valitud töötajad – ELi organitest või asutustest, sealhulgas näiteks Euroopa Andmekaitseinspektor või ELi-USA ühised uurimisrühmad –, kellel on kõrge tasemega julgeolekusertifikaat, teostavad koos SWIFTi ametnikega järelevalvet väljavõtete tegemise üle USAs;
14. rõhutab asjaolu, et kõik ELi ja USA vahelised lepingud, sõltumata valitud rakendusmehhanismist, peaks olema ajaliselt piiratud ning nägema ette selged kohustused nii nõukogule ja komisjonile kõigi selliste meetmete võtmiseks, mis on vajalikud püsiva, õiguslikult pädeva Euroopa lahenduse leidmiseks probleemile, mis on seotud taotletud andmetest väljavõtete tegemisega Euroopa pinnal; lepingus tuleks samuti ette näha komisjoni teostatavad hinnangud ja kaitsemeetmete läbivaatamised kindlatel aegadel selle rakendamise jooksul;
15. nõuab tungivalt, et leping lõpetataks viivitamatult, kui mõnda neist kohustustest ei täideta;
16. juhib tähelepanu sellele, et tegelik vastastikkus eeldaks seda, et USA asutused lubavad nii ELi asutustel kui ka liikmesriikide pädevatel asutustel saada ja kasutada finantstehinguid käsitlevaid sõnumiandmeid ja nendega seotud andmeid, mida säilitatakse USA serverites, seda samadel tingimustel, mis kehtivad USA asutustele;
17. nõuab, et kogu asjakohane teave ja kõik asjakohased dokumendid, sealhulgas nende taga olev luureteave, tuleb teha Euroopa Parlamendile käsitlemiseks kättesaadavaks konfidentsiaalsuse suhtes kohaldatavate eeskirjade kohaselt, et teha kindlaks nimetatud süsteemi vajalikkus seoses juba kehtivate vahenditega; palub komisjonil lisaks anda regulaarselt aru lepingu toimimise kohta ning teavitada parlamenti täielikult kõigist

järelevalvemehhanismidest, mis kõnealuse lepingu alusel luuakse;

18. palub, et talle edastatakse täielik ja üksikasjalik teave Euroopa ja USA kodanike konkreetsete õiguste kohta (nt juurdepääs, parandamine, kustutamine, hüvitamine ja heastamine) ning selle kohta, kas kavandatav leping kaitseb õigusi mittediskrimineerival viisil, sõltumata isiku, kelle andmeid vastavalt sellele töödeldakse, rahvusest, ning nõuab, et komisjon esitaks parlamendile ülevaate vastavatest õigustest;
19. väljendab muret selle üle, et ühe konkreetse finantstehingute andmeedastuse pakkuja turupositsioon oli ohustatud ning on seda ka edaspidi, kui seda pakkujat endiselt esile tõstetakse;
20. rõhutab, et kavandatud lepingus tuleb tagada, et terroristide rahastamise jälgimise programmist välja võetud isiklike andmeid säilitatakse rangelt tõlgendatud vajalikkuse põhimõtte alusel ning mitte kauem, kui on vajalik selleks konkreetseks uuringuks või vastutuselevõtmiseks, mille tõttu neid terroristide rahastamise jälgimise programmiga seoses kasutatakse;
21. juhib tähelepanu asjaolule, et valimata andmete põhimõte ei ole ilmne ning seda tuleks seega täpsustada; nõuab, et kehtestataks maksimaalne säilitamisperiood, mis peaks olema võimalikult lühike ning mitte mingil juhul pikem kui viis aastat;
22. rõhutab, kui oluline on põhimõtte mitte edastada andmeid kolmandatele riikidele, kui taotluses ei esitata konkreetseid põhjuseid, ning põhimõtte avaldada juhtlõngu terroristide kohta kolmandatele riikidele ainult rangetel tingimustel ja vajalike tagatiste olemasolul, sealhulgas asjakohasuse hinnangu alusel;
23. kordab, et siduv rahvusvaheline leping ELi ja USA vahel eraelu puutumatus ja andmekaitse kohta seoses andmevahetusega õiguskaitse eesmärgil on endiselt ülimalt oluline;
24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ameerika Ühendriikide Kongressile ja valitsusele.